

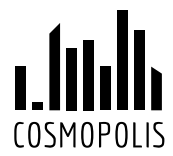
GABY HAUPTMANNOVÁ

Skvělé časy

... čekají za rohem

COSMOPOLIS

GABY HAUPTMANNOVÁ

Skvělé časy

Přeložil Rudolf Řežábek

Unsere allerbeste Zeit

Copyright © 2021 Piper Verlag GmbH, München/Berlin

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2021

Translation © Rudolf Řežábek, 2021

Cover illustrations © Daria Ustiugova, Gordana Simic, Noinah. Uth / Shutterstock

Největší radost v životě
je dělat něco,
o čem lidé tvrdí,
že to neumíš.

Walter Bagehot

Odejít z bytu mě bolí, dokonce i teď, když je prázdný. A bolí mě projíždět Hamburkem a loučit se... všechna ta oblíbená místa, vzpomínky na přátele, na večírky, na... ne, Patrickovu bytu se vyhnu, i když by mě zajímalo, jaké auto před ním parkuje. Že by to bílé mini, jak předpokládám? Ne, tohle nebudu riskovat.

S Hamburkem jsem skončila, stěhovací vůz je už na cestě a já také.

Vzhůru do Stuttgartu, za novými úkoly, novými výzvami a matkou, která potřebuje mou pomoc. Zpět do města, kde jsem vyrostla a kde jsem za posledních čtyřiaadvacet let skoro nebyla.

Když najíždím na dálnici, cítím, jak ve mně narůstá úzkost. Naposledy se dívám do zrcátka. Opravdu to teď všechno nechávám za sebou?

Ano. Mám před sebou nový začátek.

Svírá se mi žaludek. Co přinese budoucnost?

Jen to dobré, Katjo, říkám si nahlas, než si pustím svou oblíbenou hudbu.

Jen to dobré – a doufám, že si uvěřím.

19. SRPEN, PÁTEK

Ve Stuttgartu jsem vyrostla. Vrátit se teď, po tolika letech, je zvláštní pocit. A ne jenom na návštěvu, ale s cestovní taškou a s kufry. Sama tomu ještě nemůžu uvěřit, v hlavě se mi usadil nesmělý hlásek, který mi našeptává: jen dva tři dny a pak budeš zpátky doma v Hamburku.

Vidím známé dálniční ukazatele, pořád ještě bych se mohla na poslední chvíli otočit a upláchnout.

Ale nejde jen o mě. Mám povinnost. Svědomí mě volá k matce. Potřebuje mou pomoc. Přitom když jsme s ní byli všichni ještě o Vánocích, zdála se mi fit. Sedmdesát sedm let – před osmi měsíci jsem si pomyslela, že to ještě potrvá, než si o ni budeme muset dělat starosti. Chyba lávky. Předstírala nám něco, nebo jsme si toho ve všem tom shonu prostě nevšimli? Můj bratr se dvěma malými dětmi, švagrová, která pořád lítá sem a tam a nedokáže chvíli poseďet, a já, která o Vánocích nejraději ze všeho vysedávám před telkou a dívám se na filmy pro pamětníky. Byla matka už tehdy roztržitá, zapomnětlivá a splašená?

Ať už je to jakkoli, blíží se výjezd na Zuffenhausen a já opouštím dálnici A 81. Teď už není cesty zpátky a musím se dívat jen dopředu. Měla bych se nejdřív zastavit u matky? Vrhnu letmý pohled na mobil. V poslední zprávě se píše, že stěhováci už na mě čekají. No to snad není pravda, pomyslím si a bezděčně se podívám na tachometr. Ti na to museli pořádně šlápnout.

Na druhou stranu mi to poskytne malý odklad. Mám-li totiž být

upřímná, raději budu tahat krabice do nového bytu, než abych čelila matčiným otázkám. Hlavně proto, že už jsem jí všechno několikrát vysvětlovala a jsem netrpělivý člověk. A protože zkrátka nechápu, proč jí to najednou myslí tak pomalu. V naší rodině vždy reagovala nejpočetněji, všechno kolem nás organizovala, náš otec by bez ní byl úplně ztracený, vůbec by nebyl schopný každodenního života. Možná je to jen dobře, že si nejdříve pročistím hlavu fyzickou prací s krabicemi, to mi určitě pomůže.

Nákladní vůz už opravdu stojí ve druhé řadě v úzké a plné ulici a má otevřenou nakládací rampu. Vykládka je v plném proudu. Rozhlédnu se kolem sebe. Kde mám tady asi tak zaparkovat? Nakonec troufale zastavím přímo před nákladákem, rovněž v druhé řadě. Je to přece stěhování, pomyslím si. Takříkajíc nouzová situace.

Pak jdu po úzkém chodníku podél domu a dokořán otevřenými vchodovými dveřmi do prvního patra, svého nového domova. Je to byt ve staré zástavbě a na můj vkus dost zchátralý, ale byla jsem ráda, že jsem vůbec něco tak narychlo našla. S tím ostatním si už nějak poradím, problesklo mi hlavou. Ale teď, při denním světle, mě při pohledu na holé zdi a horu krabic uprostřed pokoje přepadly pochybnosti.

Jeden ze svalnatých mužů ke mně přistoupí a ptá se lámanou němčinou: „Kam s nábytek?“

Přikývnu a zhluboka se nadechnu.

„Musím se tady chvíli porozhlédnout,“ odpovím.

„Muž?“ zeptá se, jako by nějaký chlap mohl vyřešit všechny problémy.

„Žádný muž,“ odpovím a sklídím nedůvěřivý pohled.

„Žádný muž?“

„Žádný muž.“

„Hezká žena bez muž?“

Pokrčím rameny. Co mám na to taky říct. Jeho pohled rychle sklouzne k mé ruce – předpokládám, že mému pohledu na svět beztak neporozumí. Nenosím snubní prsten. Něco zabručí a kývne směrem k bočnici, kterou právě vynesl se svým kolegou.

„Tak kam?“

„Tamhle,“ rozhodnu rychle a ukážu na zeď pod širokým oknem. Při té příležitosti vidím, že malíř svou práci odflákl – čerstvě nabílená stěna má žluté pruhy, jako by na válečku uvízla předchozí barva.

„A klavír potom?“

Rozhodnu se pro druhé okno.

„Těžký,“ upozorní. „Starý?“

„Ano,“ přikývnu a už vím, kam míří. „Když tu nakonec bude stát v pořádku, bude větší dýško,“ slíbím.

Pohledem mi dá na srozuměnou, že přijmout peníze od ženy je pod jeho důstojnost.

Přesto je nakonec shrábne, o tom nepochybuji. Jsem ráda, když oba chlapi zase zmizí, a rychle si projdu svůj nový byt. Dva pokoje, z toho jeden opravdu velký, druhý stačí tak akorát pro dvoulůžko a skříň, k tomu úzká kuchyň s ušmudlanými vestavěnými skříňkami a koupelna z minulého století se starými železnými trubkami nad omítkou.

Krátce si vzpomenu na svůj světlý moderní byt v Hamburku a vzápětí si zakážu další takové myšlenky. Odted' jdu kupředu, ne do minulosti.

Musím se vzchopit.

Je mi čtyřiačtyřicet a jsem svobodná. No jo, já vím, že by to tak nemělo být. Kromě toho jsem měla skvělou pracovní pozici v Hamburku, v sídle jedné z velkých německých agentur. Mám štěstí, že máme pobočky ve více německých městech a můj šéf mi okamžitě zařídil přechod do té ve Stuttgartu.

Teprve před několika týdny mi zavolala moje bývalá kamarádka ze školy Doris: „Katjo, vidělas v poslední době svou matku?“

„Ano, byla jsem u ní o Vánocích. Proč?“

„Není na tom dobře. Potkala jsem ji náhodou v tom malém supermarketu u vás za rohem. Katjo, byla úplně zmatená, a tak jsem ji doprovodila domů, ale v hlavě mi přitom zněly snad všechny výstražné sirény.“

Ty se pak rozhoukaly i v mé mysli, a proto jsem hned zavolala svému bratrovi, který bydlí na předměstí Stuttgartu. Boris neviděl žádný důvod navštěvovat ji častěji než každé tři týdny. „Když tam jsem, je na tom vždycky dobře,“ informoval mě. „Jinak by prostě musela do domova, já sám nevím, kam dřív skočit.“

Zabukovala jsem si nejbližší let do Stuttgartu a zamířila k matce s květinami a jejím oblíbeným koláčem. Očividně se snažila dát dohromady, ale viděla jsem její mimiku, šaty a byt, můj rodný dům. Vždy byla úzkostlivě pořádkumilovná. Teď už to prostě nezvládala. Ten pohled ve mně zanechal hluboký šok.

Chtěla jsem se okamžitě sejít s bratrem, ale neměl čas. „Jsem v jednom kole,“ ujistil mě. „Jistě mi rozumíš.“

V taxíku zpátky na letiště jsem se rozplakala. Taxikář mě pozo- roval ve zpětném zrcátku, ale nijak nereagoval.

A tak jsem tady. Prozatím napořád.

20. SRPEN, SOBOTA

Říká se, že člověk by si měl zapamatovat sen, který se mu zdál první noc v novém domově. Prý je to důležité.

Zdalo se mi o vlčích. Ne že bych se těch zvířat bála. Jsou to pro mě ale bytosti z jiného světa. Nejspíš jako teď moje matka. Jediný rozdíl je v tom, že matka odchází, ale vlci, jak se pořád dočítáme, se vracejí.

Jdu do kuchyně, zapnu kávovar a v krabici s nápisem KUCHY-NĚ hledám zrnkovou kávu a hrnky. Přitom se sama sebe ptám, co ten sen asi znamená.

Vlci. Proč se mi zdá o vlčích?

Nemám mléko. Funguje vůbec lednice? Jo. Tak aspoň něco. Ale mléko tu není, no tak si kávu aspoň osladím.

V pyžamu a s hrnkem v ruce jdu pomalu do obýváku. Stojí tu všechen nábytek a stěhovací krabice, jen nevím, jak z toho chaosu udělat útulné něco. Už se chystám, že se pohodlně zabořím do křiklavě červeného koženého křesla, když vtom někdo zazvoní.

Nejdřív zaváhám, protože jsem se ještě neoblékla. Kromě toho je ještě dost brzy, krátce po sedmé. Pak si řeknu, že o nic nejde, a hledám domovního vrátného. Je to zbytečné, protože se ozve klepání přímo na dveře. Za mléčným sklem se rysuje nejasný stín.

Otevřu a přede dveřmi stojí můj pan domácí.

„Dobré jitro, paní Klingerová, chtěl jsem vás jen krátce přivítat a při té příležitosti vám hned předat domovní řád. V domě jsou jen čtyři partaje, a tak myslím, že je to důležité. Dočtete se v něm, co dělat s topením při snížené teplotě v zimě, jistě, ještě je na to času

dost, ale stejně, dále s odpadem, službou na úklid, jak je to s hlu-
kem, tedy s hlasitou hudbou nebo dětmi, ale vy je stejně nemáte,
zvířata taky ne, to je fajn.“ Obdaří mě úsměvem a vtiskne mi do
ruky papír v průhledných deskách. „Takhle to zůstane čisté,“ vy-
světlí ještě, než se s pozdravem otočí. „Musím teď do práce. Kdyby
se něco dělo...“ S těmi slovy už schází po sešlapaných dřevěných
schodech.

Zjišťuji, že mi z něj naskákala husí kůže. Jeho buclatý dětský ob-
ličej a vůbec ta nedefinovatelná mužská postava nad padesát let – to
všechno mě odpuzuje. Zamknu dveře, odnesu list ve dvou prstech
zpátky ke křeslu a odhodím ho tam. To je ale hnus, napadne mě.
Včera pokutový lístek na mém autě, ačkoli jsem za stěrače umístila
velký papír s jasně viditelným upozorněním STĚHOVÁNÍ, a dnes
domovní řád.

Piju kávu, která bez mléka chutná naprosto odporně. Rozhod-
nu se, že zatím nechám všechno ležet a zajedu k matce. A cestou
se u pekaře nasnídám, protože člověk přece ráno potřebuje alespoň
nějaké povzbuzení do nového dne.

Se sáčkem máslových preclíků a zářivým úsměvem zvoním
u matky. Kdysi došlo k výměně zámků a já už nemám klíč od
domu. Doufám, že mi jeden dá.

A hlavně doufám, že mi otevře.

Nic neslyším, a tak za chvíli znovu zazvoním.

„Stará žena není rychlík,“ pronese někdo a pak stojí v prudce
otevřených dveřích přede mnou. Neubráním se údivu. Mohu zase
v klidu odjet?

„Ahoj mami,“ pozdravím, „přinesla jsem snídani.“ Významně
zvednu sáček s preclíky.

„Na snídani je trochu pozdě, nemyslíš?“ usadí mě.

S tím se otočí a vykročí přede mnou. Bez váhání a jistým krokem

zmizí v kuchyni. Už když jsem byla malá, bylo to moje oblíbené místo. Odtud vedou dveře na terasu přímo do zahrady. I teď mě moje první cesta vede ke skleněným dveřím. Stisknu staromódní kliku, aby se otevřely.

„Veverky už tu dnes ráno byly,“ slyším za zády matčin hlas, když otevřu dveře a vpustím dovnitř čerstvý vzduch.

„To je fajn,“ odpovím a otočím se k ní. „Skvělé, mami, dřív sem taky vždycky chodily.“

„To jste tady leželi na břiše a lákali je na lískové oříšky.“

Dívám se na černobíle vydlážděnou kuchyňskou podlahu a usmívám se. Vynořují se přede mnou obrazy, které mě hladí po duši.

„Dáme si spolu kávu?“ zeptám se. Matka přikývne a ukáže na kávovou konvici na kredenci. Vždy kávu vařila postaru a – to musím i jako majitelka nejbáječnějšího a nejdražšího kávovaru přiznat – opravdu tak chutná nejlíp.

Položím sáček s preclíky na bíle lakovaný stůl, u kterého jsme kdysi všichni snídali, a vypláchnu konvici. Zářící čistotou. Dnes ráno matka rozhodně kávu nepila. Nedám na sobě nic znát, postavím vodu na plyn, nasypu mletou kávu přímo do konvice a vyčkám.

„Vypadáš dobře,“ prohodím a usměju se na ni. Stojí u okna, oběma rukama za tělem křečovitě svírá parapet, jako by se ho chtěla přidržet. Jak je najednou vetřelá! A ačkoli má na sobě šedý kostým s krémovou blůzou s mašlí a na první pohled vypadá jako dříve, čistá a vždy upravená, vidím na druhý pohled skvrny na saku i na halence.

Musím se odvrátit. Jak se mám chovat, ptám se sama sebe a na okamžik mám pocit, že na to, co mě čeká, nestačím.

„Musíš nasypat kávu do konvice,“ připomíná. „Nahoře ve skříňce. Jako vždy.“

„Díky, mami,“ odpovím, „už jsem to udělala. Klidně se posaď, hned to bude hotové.“

Vezmu ze skříně dva hrnky a talířky, rozdělím preclíky, počkám, až se voda začne vařit, a pomalu a několikrát přerušovaně ji naliji do konvice, aby mletá zrnková káva na dně konvice vstřebala vodu, ale přitom se nezvířila. Matka mě sleduje ostržím pohledem. „Dělám to správně?“ zeptám se žertem. Přikývne. Otevřu lednici, abych vyndala mléko, a hned ji zase zavřu. Zeje prázdnotou.

Z čeho žije?

„Máš ještě někde mléko?“ zajímám se. Pokrčí rameny.

Prázdná lednička, napadne mě, přece musí něco jíst. A moje další myšlenka: už zase káva bez mléka!

„Půjdu potom nakoupit,“ navrhnou. „Nebo ještě líp, půjdeme spolu, aspoň budu vědět, co potřebuješ. A co ti chutná.“

Podívá se na mě a podle výrazu jejích očí poznám, že něco není v pořádku. Ty oči jsou prázdné. Matka zírá skrz mě. Ale ještě před chvílí byla docela ve formě...

„Mami?“ pokouším se ji vrátit do přítomnosti.

„Mami?“ A uchopím ji za ruku. Je křehká a studená. Nehty jsou příliš dlouhé. Vypadá to, jako by jí úzký zlatý snubní prsten, který pořád ještě nosí, byl moc velký. „Mami!“ vyhrknu a moc nechybí, abych se rozbřečela.

• • •

Když je na tom člověk špatně, potřebuje přítelkyni. Skutečnou kamarádku, takovou, která vás už dlouho zná a bez dlouhého vysvětlování chápe, co je třeba udělat.

Bez váhání jedu za Doris.

To ona mě informovala o matčině stavu. Její varování je důvod, proč jsem teď tady. Doris zná mou matku od té doby, co jsme se v první třídě gymnázia spřátelily. To je teď poctivých čtyřiatřicet let.

Doris zůstala ve Stuttgartu. Tehdy jsme – až do maturity – byly členkami docela početné party, která se pak rozprášila po všech koutech. Tedy až na Doris. Ta si vybrala jinou cestu a pomáhala rodičům v jejich lahůdkářství. Potom se vdala, porodila dvě děti, a když měla lahůdkářství sama převzít, prodala ho. Výhradní odpovědnost na ni byla příliš, zvláště se dvěma dětmi a mužem, který pracuje v úplně jiné branži. Poprvé od dětství pak něco sama vybudovala, tentokrát kavárnu, která je jiná než ostatní.

„Víš,“ líčila mi před čtyřmi roky při našem vánočním setkání, „představuju si místo, kde někdo může prostě jen tak posedět, protože právě čte napínavou knížku. Nebo třeba sám knihu píše – něco jako vídeňskou kavárnu, nikoho nenutit do nepřetržité konzumace, všichni se musí cítit příjemně.“

„Ale co obrat, když tam někdo vysedává čtyři hodiny u jednoho vychladlého kafe?“

„Hlavně když je šťastný...“

To je prostě Doris. Já sama jsem zásluhou své práce zaměřená nikoli na kreativitu, ale na úspěch, a tudíž na obrat. Bez obratu žádná prodejna nepřežije, to je jasné. Ale Doris? O půl roku později mi zaslala fotografie prostor, které našla a chtěla je předělat na kavárnu podle svých představ. Překypovala činorodostí. A samozřejmě byla přesvědčená o úspěchu, Doris byla odjakživa nezlomná optimistka. Zásadně se vznášela na obláčku blaženosti.

Aspoň jsem si to myslela.

Než jsem se doslechla, že její manželství nebylo zrovna ostrovem slasti, ale spíš vysilující únavnosti. Ona si musela hodně odtrhovat od pusy a on byl ignorant. Nejspíš právě proto chtěla mít kolem sebe lidi, kteří dokážou ocenit její úsilí – láskyplně zařízený interiér s atmosférou, malé poutače, které dovedně aranžovala, jídla, která vařila, zákusky a malá občerstvení, střídající se pokrmy.

Doris je teď každopádně moje útočiště. Jedu přímo k ní, poté co jsem matce nakoupila a uložila ji k polednímu zdřímnutí do postele.

Kavárna se nachází v úzké uličce v historickém centru Stuttgartu, na velmi dobré adrese. Jde však o slepou uličku a není tu žádné parkoviště, ledaže bych si nějaké místo našla podél chodníku. Nechci dostat další pokutu. Zrovna když se chci otočit a rozhlédnout se v jiné ulici, někdo odjíždí. Považuji to za dobré znamení.

Kavárna se povedla, to musím uznat. Už před vchodem je na stolku čerstvě upečený koláč, aby si z něj každý mohl kousek vzít. A uvnitř vytvořila útulné ostrůvky stolů, každý jinak vyzdobený, k tomu police plné lahví vína, barevné obklady na stěnách, různé a láskyplně zdobené šálky a talířky – všechno tak trochu podle babičky, a přesto moderní a elegantní. Staré a výběrové, pomyslí si, to návštěvníka osloví. A za velkým barevným pultem stojí ona sama a právě něco připravuje. Napočítám pět hostů, není tu zrovna nával.

„Katjo!“ Vyjde s úsměvem zpoza pultu a obejmeme se. „Tak co?“ zeptá se a její otázka je dostatečně výmluvná.

„No jo!“ odpovím a ona dobře ví, co tím myslím.

„Nejdřív se posaď. Dáš si kapučíno, nebo raději hned víno?“

„Nejradši nějakého panáka, dvojitého. Nebo rovnou trojitého.“

Podívá se na mě a obě se smějeme. Je to vědoucí smích dvou starých přítelkyň.

„Svědčí ti to tady,“ ocením a není to lichotka, je to pravda. Vypadá spokojeně, krátké černé vlasy, opálený obličej, zářící oči – nepochybně žena, které se daří.

„A ty vypadáš zasmušile,“ odpoví. To je taky pravda.

„Situace se změnila,“ vysvětlím. „Matka a já jsme si vyměnily role.“

Jen přikývne. „Ano, to bolí. Taky mě to vylekalo, když jsem ji

viděla při nákupu. A párkrát jsem k ní zašla, ale ona nechtěla přijmout pomoc, aspoň ne ode mě. Vzchopila se, pokud to ještě dokáže, ale myslím, že jsou to jen chvilkové projevy. Už se jí to nedaří. Několikrát mi ani neotevřela. To bylo ještě znepokojivější.“

„Mě znepokojují schody do prvního patra, má tam nahoře ložnici a koupelnu. Co když upadne? Zřítí se dolů? Kromě toho se bojím, že třeba nechá něco stát na sporáku a zapomene na to.“

„Ach, Katjo!“

Znovu se objímáme.

„To je dobře, že jsi teď tady.“

Obě nejspíš v té chvíli myslíme na to, že poblíž je vlastně můj bratr, ale nevyslovíme to.

Krátce přikývnu. „Uvidíme, jak se to vyvrbí.“

„Platit prosím,“ vyleká nás mužský hlas z opačné strany místnosti.

„Jen běž, to je důležité,“ zašeptám Doris, která se jen usměje.

„Už jdu,“ pronese hlasitě a potichu mě vyzve: „Posaď se tamhle vzadu k oknu. Co nevidět přijde i Heiko.“

„Heiko? Náš Heiko?“

„Ano. Šťastná náhoda. Předtím zavolal a těší se, že tě uvidí.“

Taky mám radost. V naší maturitní partě nás kdysi bylo sedm. Nevěděla jsem, že Heiko je ve Stuttgartu. To je dobře. A je super, že teď přijde.

Mezi svými starými přáteli se hned budu cítit líp. Poslední hosté právě odešli, když se ve dveřích objeví Heiko. Je urostlý a vypadá opravdu dobře. To mi hned připomene, že jsem do něho bývala pořád trochu zamilovaná. Srdečně se na uvítanou obejmeme, Doris postaví na stůl tři sklenky bílého vína a posadí se k nám. „Takhle nezbohatneš,“ poznamená Heiko.

Doris se zasměje. „Zbohatnutí přenechám jiným, já bych si to chtěla užívat.“

Na něco takového musí člověk být ve vatě, napadne mě, ale možná probíhají takové experimenty o něco snáze, když se dobře provádě.

„Ty jsi ve Stuttgartu?“ ptám se Heika. „Myslela jsem, že pracuješ v Bonnu, informatika a tak?“

„Rozvod,“ odpoví úsečně. „Potřeboval jsem změnit prostředí. Návrat do rodného hnízda, jestli chceš.“

„Cože?“ divím se. „Zpátky k rodičům?“

Se smíchem zavrtí hlavou. „Ne,“ odmítne, „to určitě ne. Ale vyrostl jsem tady, vyznám se tu, cítím se tu doma – teď to možná zní trochu šosácky, ale cítím se tu dobře.“

„A čemu se teď věnuješ?“

„Všechno je v plenkách. Koučink. Teprve půl roku, ale běží to docela dobře.“

Koho a co koučujete? pálí mě na jazyku, ale nechci být hned přespříliš zvědavá. Teď je prostě velkolepé už jenom to, že tady spolu sedíme.

„A ty?“ zajímá se i on. Takže Doris mu ještě nic nepověděla?

„Moje matka... obávám se, že ji postihne demence.“ Krátce se zamyslím. „Nebo se to už stalo.“

„Cože? Vždyť jsme ji tolikrát navštívili a vždycky byla v pohodě...“ Všichni tři jsme se okamžitě ocitli v minulosti. U mnoha společně strávených hodin, učitelů, kanadských žertů, u svých nápadů, zájmů a flirtování.

Zkrátka kdysi.

Dvě hodiny s Doris a Heikem mě zase vzpružily. A hravá, nezávazná komunikace mi moc prospěla. Myslím na to, když vyjízdim s autem z úzkého parkovacího místa, což pro mě není nic těžkého, protože s mou malou audinou se skvěle manévruje. To auto se ke mně hodí, napadne mě v tu chvíli, v budoucnu musím být taky

obratná. Hlavně pokud jde o rozhodování jako například teď. Mám ještě jednou zajet za matkou? Sevřený žaludek říká ano, ale hlava to odmítá, protože zatím jsem u ní nikdy nebyla dvakrát denně. Přesněji řečeno, jezdila jsem za ní dvakrát za rok. A v mém novém domově v Heusteigstraře na mě čeká spousta práce.

Podívám se na hodinky. Sedmnáct hodin, slunečný den. Aspoň že nemusím být ve stresu, protože mám ještě zbytek dovolené. Ještě pořád mám dost času, abych se na všechno nachystala, než prvního září nastoupím na nové místo. No dobře, v podstatě je to stejná agentura, i když už to není centrála, ale později založená pobočka. Určitě tam na mě čeká hodně novinek. Zaposlouchám se do svého nitra. Jsem spíš zvědavá, nebo vystrašená? Cítím neklid, nebo je mi mdlo? Zjišťuju, že nic takového. Víím, co umím, snad to bude stačit.

Projíždím centrem města a vtom si uvědomím, že jsem na silnici sama. Není tady zákaz vjezdu? Kvůli výfukovým plynům?

Nemám sice diesel, ale je mi jasné, že si na své rodné město musím znovu zvyknout. Přece jen se tady toho hodně změnilo.

V mé ulici mám štěstí, právě odjíždí nějaké SUV, a to dokonce kousek od mého bytu. Dnes mám zřejmě šťastný den, napadne mě, když uchopím dvě nákupní tašky, které jsem při nákupním výletu naplnila pro matku i pro sebe. V dobré náladě přistoupím k naší zahradní brance. Teď se nejdřív ze všeho kolem sebe pořádně rozhlédnu. Asfaltovaný chodník vede přímo podél domu a za roh ke vchodu v zadním traktu. Zahrada, která k tomu patří, není nijak zvlášť velká a od chodníku ji odděluje úzký záhon trvalek. Na druhé straně ji ohraničuje sousedův drátěný plot. Uprostřed stojí neduživá jablň, která působí dost ztraceným dojmem. Myslím na pár kousků pohodlného zahradního nábytku – nechtělo by to pěknou dřevěnou lavici s pořádným stolem? Na můj vkus to všechno vypadá trochu pustě. Chybí tu ženská ruka.

Právě jsem vyšla po třech kamenných schodech k domovním dveřím, odložila nákupní tašky a přehrabovala se v kabelce, kde mám klíče, když vtom za sebou uslyším komický zvuk: „Ťuk, ťuk, ťuk...“ Když se otočím, za roh odbočuje jakási šedovlasá žena vypomáhající si při chůzi dvěma holemi na nordic walking. Jakmile mě spatří, prudce se zastaví a pak se ke mně pomalu přiblíží. Chvilí váhám a pak jí vyjdu vstříc, abych se představila.

„Ach ano,“ přikývne, „už jsem slyšela, že se má nastěhovat osamělá žena, tak to jste tedy vy.“

„Ano,“ potvrdím a podám jí ruku, ale ona významně ukáže na své hole. „Jmenuji se Gassmannová, slečna Gassmannová,“ představí se. „Bydlím nad vámi – a jsem tichá nájemnice.“

Pronese to tak, že hned vím, kam tím míří. Pozorně se na ni zadívám. S trvalou na bílých vlasech, propadlým obličejem a hubenou postavou vypadá jako z jiného století. Kdovíproč mě hned napadne *Otec Goriot* od Balzaca. Jmenovala se Vauquerová, žena, která počátkem devatenáctého století vedla v Paříži počestný penzionát? Už si to přesně nepamatuji, ale takhle jsem si tu dámu tehdy při čtení představovala. Postarší, staropanenskou a jako z jiné doby.

Jen ty hole se k ní nehodí. Jednou teď ukazuje nahoru k podkrovní. „Tam bydlí Lisa Landwehrová, je ještě mladá.“

Neumím si dost dobře představit, co si paní Gassmannová představuje pod slovem „mladá“. Ji samotnou odhaduji asi tak na pětasedmdesát.

„Studuje?“ ptám se proto.

„Ne, ne, chodí řádně do práce. Každé ráno přesně opustí dům a večer se zase vrátí.“

Podívá se na mě tak, že přesně vím, co chce vědět. Použiji její zbraň proti ní. „Och,“ pronesu, „a jaké profesi se věnujete vy?“

„Věnovala, věnovala,“ opraví mě. „Učitelka němčiny na gymnáziu, vrchní školní radová, ale to už je nějaký ten pátek pryč.“ Zaváhá. „Jsem v důchodu.“

„To je přece prima,“ odpovím spontánně. „Úřednická kariéra, učitelská penze, a navíc jste ještě takhle fit, lepší už to snad být ani nemůže...“

Nepřistoupila na to. „Takže,“ pokračuje místo toho nesmlouvavě, „jsme tady velmi disciplinovaný kolektiv nájemníků, na to klade pan Petroška opravdu velký důraz.“

Přikývnu. „To jméno... nepochází původně z Ruska?“

„Je to slušný člověk. Nejspíš jste to zaměnila za *Petrušku* od Igora Stravinského...“

Tak jo, pomyslím si, pro mě za mě. „Vy už tady bydlíte dlouho?“ „Dost dlouho.“

„A dovolte mi otázku, proč tady na trávě není zahradní nábytek? Copak se nikdo nesmí venku posadit?“

„Co by tam kdo dělal?“

„Užíval si dne?“

Vodnaté modré oči na mě vrhnou tak zničující pohled, že okamžitě kapituluji. Přeměnu předzahrádky ostatně nemusím domlouvat s ní, ale s majitelem domu.

„Takže je moc dobře, že jsem se s vámi seznámila,“ prohodím. S těmi slovy vyjdu opět po třech kamenných schodech, otevru a přidržím jí dřevěné domovní dveře.

Poděkuje a projde kolem mě s nezaměnitelným cvakáním holí.

V bytě ztěžka dosednu uprostřed veškerého chaosu do červeného křesla. Když jsem matce v květnu oznámila, že se vrátím do Stuttgartu, hned ji to potěšilo a domnívala se, že se zase nastěhuji zpátky do rodičovského domu. K ní. To jsem ale nedokázala. To by bylo na mě moc, abych měla pořád všechno na očích.

Při našich setkáních o Vánocích nebo o máminých narozeninách jsem samozřejmě spala ve svém bývalém pokoji. A vždycky jsem si užívala, že rodiče po našem odchodu nechali vše na svém místě. Nemuseli nic přemísťovat, protože dům je přece dost velký. Navíc se život u nás beztak většinou odehrával v prostorné kuchyni vedoucí přímo na zahradu. Kromě toho je v domě ještě obývací pokoj, po mnoha letech dost opotřebovaný, a pánský pokoj, protože to v době někdejšího stavitele, bohatého továrníka, bylo v módě.

Otec koupil dům od vdovy, která tolik pokojů nepotřebovala. Vyrůstali jsme tady. Miluji tu starou vilu se zarostlou zahradou, s houpačkou na silné větvi ořešáku, drzými veverkami, které nám špacírovaly skoro až do kuchyně, a ostružiníky, které tvořily hranici se sousedním pozemkem. Ale žít tu společně s matkou mi připadalo jako příliš velký zásah do mého soukromí. Byla bych pořád a příliš snadno po ruce. Vztah matky a dítěte by byl neúnosně těsný.

Rozhlížím se. Vlastně bych teď potřebovala elán, abych otevřela krabice a zařídila si alespoň kuchyň. Sedím ale v křesle jako hromádka neštěstí a nemůžu se ani pohnout. Nejsem unavená, nepřípadám si nemocná, jen mi chybí sebemenší náznak energie a chuti se do něčeho pustit.

No nazdar, napadne mě. Nade mnou slečna Gassmannová, nad ní pracovitá mladá žena, pode mnou domácí, který, je-li takový, jak vypadá, taky zrovna není velký záblesk naděje. Kdybych to tady nedokázala vydržet, budu muset všechno, co teď vybalím, zase zabalit. A tak zůstanu sedět.

Za chvíli ale přece jen ze sebe setřesu strnulost a jdu do koupelny. Počasí je příliš krásné. Teď se požitkářsky osprchuji, obléknu si některé ze svých splývavých plážových šatů, vezmu si židli, knihu a sklenku vína a posadím se ven k tomu zakrslému stromku. Užiju si to, vždyť platím nájemné – a ne zrovna nízké.

Ten plán mi vlévá novou krev do žil. Pod sprchou mě ale veškerá chuť do života opouští – neteče teplá voda. Zůstává mi záhadou, proč to tak je. Trubky jsou staré, no dobře, ale v tom to být nemůže. Co ta neforemná věc, která zabírá dost místa nad vanou? Není náhodou v ní zakopaný pes? Neurčitě si vzpomínám, že jsme v dětství taky měli takovou věc v koupelně, „průtokový ohříváč“, jak tomu matka hrdě říkala. Vystřídal tehdy bojler, který vystačil jen na jedno naplnění vany teplou vodou. Když jsem si chtěla umýt své dlouhé vlasy, musela jsem zatnout zuby, protože tekla už jen studená.

Na tohle všechno vzpomínám, zatímco se pokouším vyhnout se chladnému proudu vody ze sprchy. Copak jsem se ještě včera večer nesprchovala teplou? Spotřebovala jsem moc vody? Myla jsem se moc dlouho? Že bych si to přehnaně užívala a Petroška zatnul tipec přívodu teplé vody do mého bytu?

Nesmysl, neblázni, říkám si, takhle to přece nechodí. Přesto mi to všechno začíná připadat trochu ujeté. Takže zavru kohoutek a hledám v krabicích koupací plášť. Když ho nenajdu ani ve třetí krabici, popadne mě vztek a vysypu ji na postel. No jistě že tam není, zato narazím na černý hedvábný župan z Koreje se zlatým symbolem kung-fu. Ten jsem si před mnoha lety koupila na jednom zájezdu a kupodivu jsem ho zatím nevyhodila.

To je fuk.

Ve Stuttgartu je sice nedostatek bytů, ale kvůli tomu si člověk nemusí nechat všechno líbit. Vklouznu do županu a bosky odhodlaně seběhnu po schodech o patro níž. Vzápětí zvoním na pana Petrošku.

Je už vůbec tady?

Slyším tiché šouravé zvuky. Pravděpodobně se blíží ke dveřím v domácích pantoflích, pomyslím si a ztuhnu. Slyším, jak se od-souvá zástrčka a řetízek. V zámku se otočí klíč a pak přede mnou stojí pan Petroška. V tílku a tmavošedých sportovních teplácích.

„Paní Klingerová,“ konstatuje udiveně. „Co vás ke mně přivádí?“

Sex, pálí mě na jazyku, ale nejspíš by takový sarkasmus nepochopil. Odpovím tedy podle pravdy: „Nechci vás rušit, ale ve sprše mi teče už jen studená voda.“

Nedivila bych se, kdyby mě teď poučil o tom, že v tuhle denní dobu se prostě nikdo nespřchuje teplou vodou, ale místo toho se na mě jenom zamyšleně podívá.

„Tak to chybí voda,“ podotkne.

„Ne,“ odmítnu a držím si hedvábný plášť na hrudi, „chybí teplo. Voda teče.“

„Chybí voda v průtokovém ohřívači,“ zdůrazní.

„A co to znamená?“ zajímám se.

„To není problém,“ ujistí mě, „dá se snadno doplnit. Pomocí hadice. Tu máte po ruce na ohřívači.“

„To je pro mě španělská vesnice,“ odpovím popravdě. „Jaká hadice?“

„Asi chcete, abych vám to ukázal..., že?“ Podívá se na mě s tak prostoduchým výrazem ve svém dětském obličejí, že div neodmítnu. Na poslední chvíli se ale vzpamatuji.

„Ano, jestli máte čas...“

O několik minut později si razí cestu chaosem v mém bytě, kývne s krátkým zabručení směrem ke klavíru a vejde přede mnou do koupelny. S pohledem na monstrum nad vanou ukáže na zobrazovanou hodnotu. „Když už není tlak, klesne ukazatel skoro na nulu, vidíte? Za běžných okolností tady hoří plamínek.“ Energicky poklepe na otvor v plechové bedně. „Žádný plamínek, žádná voda, žádné teplo. Je to prosté.“

„Aha. A co dál?“

Ukáže na okraj vany a vzápětí na ohřívač. „Vylezte tady na to. Tam nahoře by měla ležet hadice.“

Okamžitě mi problesknou hlavou dvě věci:

a) většina nehod se stává v domácnosti;

b) co když mě začne osahávat? Přece jen se mu tady budu předvádět v hedvábném županu, tedy – skoro – nahá.

Očividně ho ale nic takového ani nenapadne, a tak si bosá stoupnu na okraj vany a objevím na ohřívači stočenou gumovou hadici.

„Myslíte tohle?“ zeptám se a podám mu ji dolů.

„No vida,“ odpoví můj domácí a ztěžka oddechuje. „A teď dávejte pozor. Tady odšroubujte sprchovou hadici a nasadte na ni tuto část, vidíte? A tahle další spojka se upevní tady. Pak pustíte vodu a přehodíte páčku, aby voda tekla do průtokového ohřívače. A v plném provozu samozřejmě nastavte hlavní vypínač do polohy ECO a regulátor teploty ohřívače alespoň na jedničku.“

Zatímco stojím vedle něho, namontuje hadici, přehodí červenou páčku a energicky otočí kohoutkem. Vzápětí se hadice vytrhne z horního ukotvení, syčí jako zdivočelý had a chrlí vodu. Než se nadějeme, jsme oba promočení jako myši a koupelna na tom není o nic líp. Konečně vodu vypne.

„Och!“ pronese dotčeně. Se zbytky prořídých a teď beznadějně mokrých vlasů a zrudlým obličejem vypadá při veškeré dramatickosti prostě jen směšně.

„Ano, jsem na tom stejně,“ odpovím a podívám se na sebe. Mokrý hedvábný župan mi lne k tělu jako malba na kůži.

„Svorka nejspíš tu hadici už pořádně neudrží,“ konstatuje a zkoumavě k sobě přitáhne uvolněnou hadici.

„Vypadá to tak,“ souhlasím. Vzápětí se neubráním smíchu. Nemohu za to, prostě se mě to zmocnilo. A nepomáhá ani to, že můj pan domácí na mě zaraženě hledí, celá se neovladatelně otřásám. Nakonec se smíchy sesunu na okraj vany a on stojí přede mnou, přičemž stále ještě svírá v ruce konec červené gumové hadice.

„Promiňte,“ koktám, „je to prostě nevýslovně komické.“

„Komické?“ zeptá se, jako by už nerozuměl světu kolem sebe.
„Co tím myslíte? Mě, nebo tu hadici?“

Obojí, pálí mě na jazyku a musím se ovládnout, abych už zase nevyprškla. „Vám to nepřipadá směšné?“ zajímám se.

„Spíš mrzuté,“ upřesní. „Oba jsme mokří, v koupelně stojí voda a já musím přinést náradí.“

„Podle mě,“ zavrtím hlavou, „je to k popukání.“

Na to mi neodpoví, ale namíří si to rovnou k bytovým dveřím, takže mám co dělat, abych mu stačila.

Avšak ve chvíli, kdy oba staneme na prahu, schází z horního patra paní vrchní studijní radová ve výslužbě. Když nás spatří, strne jako solný sloup.

„Dobrý večer, slečno Gassmannová,“ pozdraví obřadně pan domáčí v promočených sportovních teplácích a tílku, ze kterého kape voda, a zdvořile počká, dokud stará dáma kolem nás neprojde.

Později večer si otevřu lahev červeného vína, posadím se do červeného křesla a chvíli upřeně zírám na klavír. Těžké kusy nábytku jsou v tomto bytě jediným pevným bodem. A za chvíli, když se pomalu stmívá a mně se nechce rozsvítit jedinou žárovku, mi připadá, jako by všechno plavalo – můj byt mi zničehonic připadá jako univerzum, ve kterém se všechno pohybuje. Nic mi neposkytuje oporu, všechno se rozplývá.

Začíná ti to lézt na mozek, říkám si. Všechno je dobré, všechno bude dobré. Za chvíli zamířím tam, kde jsem se už od dětství cítila v bezpečí – ke klavíru. Matka dříve vždycky říkala, že na mé hře je slyšet, jestli se cítím dobře, nebo špatně. Je to tak. Klavír byl odjakživa můj přítel. Mnoho let jsem sice chodila na klasickou výuku, Brahms, Beethoven, Schumann – něco mi šlo líp, mnohé hůř, ale pořád to ušlo. Nejraději ze všeho jsem však improvizovala. Bylo to

jako dar, když se všechno vzájemně pospojovalo a vznikla melodie, která mě fascinovala. Občas jsem si ji dokázala zapamatovat. Většinou ne. To pak vzniklo něco nového. Klavír vyjadřoval za mě to, co jsem chtěla říct. Beze slov.

Přejeďu ukazovákem po klávesách, ale tak jemně, že nezazní žádný tón. Jako když zdravíte starého přítele, který vám přirostl k srdci. Je to vřelé, láskyplné gesto.

Když jsem se po studiu odstěhovala do Hamburku, kde jsem dostala první pracovní místo, směla jsem si s sebou vzít klavír. Odlišný odstín tapety dlouhé roky svědčil o tom, kde kdysi stál v domě mých rodičů. Otec pak jednoho dne pozval malíře, který strhl starou květinovou tapetu a nahradil ji přetíratelnou tapetou. To byla jedna z posledních otcových aktivit, než zemřel. V pětadesáti letech na srdeční infarkt, nestačil si ani pořádně užít důchod.

Smrt. Moje prsty už kloužou po klávesách. Eric Clapton – *Tears in Heaven*. Jedna z balad, u kterých se taky hned rozbrečím, zvláště když si představím pozadí této písně, smrtelnou nehodu jeho čtyřletého syna. A protože jsem se už dostala do téhle nálady, následuje hned *Knockin' on Heavens Door* od Boba Dylana. A potom *I'll be missing you* – a nakonec se prsty probírají klávesami naprosto samočinně. Hrála jsem skoro jako v transu, když vtom někdo u dveří zazvonil.

Nuceně jsem se vzpamatovala a otočila na stoličce. Kdo by mě mohl v tuhle dobu navštívit? Vždyť přece nikdo neví, kde bydlím. Tedy kromě Doris a Heika.

Že by Doris?

To pomyšlení mě rozveselilo, a tak klopýtám tmou ke dveřím. Venku stojí pan Petroška.

„Chcete se za práci na mém bojleru nechat pozvat na sklenku?“ ptám se s úsměvem a mžourám do oslnivě osvětlené chodby.

„Ne,“ odmítne, „zavolala mi slečna Gassmannová a poukázala na pokročilou hodinu. Kvůli obtěžování hlukem, jak říká.“

„Hm,“ utrousím. „A co říkáte vy?“

„Poslouchá se to docela dobře,“ uzná a vzápětí rozvážně dodá: „Ale já mám klavírní hudbu rád. Zvlášť klasickou.“

„Hlasité znamená, že patra nemají dobrou zvukovou izolaci,“ odpovím. „V mém hamburském apartmánu to nikoho nerušilo.“

„Tohle je stará stavba,“ pokrčí rameny. „Já jsem ten dům nestavěl, jen jsem ho zdědil.“

„Dobře,“ rezignuji a povzdechnu si. „Nedívala jsem se na hodiny. Takže... dobrou noc.“

Přikývne a já rychle zavřu dveře.

Tady nebudu šťastná, obávám se. Tak si teď jdu prostě lehnout. Zítřka musím postarat o pořádné světlo. A vůbec – něco vyklidit, něco uklidit.

Nebo se zase hned odstěhovat.

Abych hned teď nepropadla depresi, hledám s baterkou v mobilu sklenku na víno a беру si s sebou do ložnice i tablet. Rychle se převléknu a schoulím se pod přikrývkou. Nebylo by teď od věci přecíst si zprávy, ale na to bych potřebovala síť a připojení ještě nemám.

„Ach mami,“ pronesu nahlas, „co mi to jenom děláš? Copak prostě nemůžeš zůstat do stovky fit a hezky veselá?“

21. SRPEN, NEDĚLE

Když člověk neočekává nic pěkného, nevstává se snadno. A tak ležím v posteli a pokouším se představit si něco hezkého.

Udělám si teď kávu, to je přece potěšující. Kromě toho jsem si včera koupila chleba, máslo a med, to přece taky není marné. Venku svítí sluníčko – i to je pozitivní. A pod jabloň bych přece mohla postavit tu malou kovovou soupravu, kterou jsem měla v Hamburku na úzkém balkonu. Proti tomu přece nemůže nikdo nic mít, když se tam nasnídám. Potom zajedu za matkou a svět bude určitě vypadat úplně jinak.

Všímnu si, že sama sebe umím docela dobře motivovat. Snad se mi to podaří stejně dobře i na novém pracovišti s novými kolegy. Na to bych vlastně zatím vůbec neměla myslet, mám ještě deset dní čas.

Sprchuji se, hurá, teplá voda, vklouznu do džín a trička a hledám dvě železné skládací židle a stolek. Obojí stojí v obýváku opřené o bílou stěnu a zakryté hromadou stěhovacích krabic.

Opět cítím svůj obvyklý životní elán. Dnes se do toho pustím. Nejdřív to nejdůležitější. Především světla. A musím zapnout a naladit televizi. A potřebuji internet. Na vybalování bude pak času dost.

Postupně nanosím dolů bílý stolek a obě židle. Světlý zahradní nábytek vypadá pod stromkem dokonce moc hezky. Potom si položím snídani na táč, do podpaží zasunu tablet, abych si mohla přečíst hamburské noviny, a všechno odnesu na zahrádku. Pod nohama cítím svěží, a dokonce ještě vlhkou trávu, ačkoli je už deset hodin.

Už jsem zase skoro smířená se světem. Dům vypadá, když přimhouřím obě oči, téměř romanticky. Šedivá omítka už zažila lepší

časy, ale malé pískovcové ozdoby a velký arkýř ve druhém patře mu propůjčují šarm. Zatímco si všechno prohlížím, všimnu si pohybu za lesklým skleněným oknem. Šálí mě smysly, nebo mě někdo pozoruje?

Rychle spočtu podlaží, druhé patro, určitě je to vrchní studijní radová. Ta slečna. To je taky pěkná pošetilost, žádná žena si neříká slečna. To je už od padesátých let překonané. Musím se zeptat, proč to dělá.

To, proč mě pozoruje, si ovšem domyslím docela snadno. Jsem si jistá, že tady na zahradě nikdo nikdy neseděl. Takhle nepokrytě na očích všem sousedům, a navíc je sem vidět i z chodníku. Jestlipak domovní řád obsahuje výslovný zákaz? Netuším, dosud jsem si ho nepřečetla. A kromě toho je mi jedno, co si ta dáma myslí.

Zamávám jí na pozdrav a s požitkem si namažu chleba máslem a medem.

Den může začít.

Když dorazím k matce, ještě leží v posteli. Bohudíky mám teď klíč, protože si nemyslím, že by mi otevřela. Pravděpodobně by jí na to nestačily síly. Přesto se usměje, když mě vidí.

„Mami, tobě není dobře?“ Posadím se na postel a uchopím matku za ruku. Má ji studenou a odtahuje ji.

„To je dobré,“ ujistí mě.

„Chceš se posadit?“ zeptám se. „Udělám ti nejdřív kávu a chleba s medem, je to tak dobře?“

„Káva je ve skříňce.“

„Ano, já vím. Chceš se posadit?“

Zavrtí hlavou a ukáže na dálkový ovladač ležící u televize. Podám jí ho a sleduji, jak pracně hledá ta správná tlačítka. Určitě existují i dálkové ovladače pro seniory, musím se na to zeptat.

„Na co se chceš dívat?“ zeptám se a pomohu jí najít pořad o zvířatech, který chce zhlédnout.

V kuchyni se zamyslím. U dálkového ovladače to nezůstane. Matka potřebuje ošetřovatelku. Jak to bude, až si sama už nedojde ani na záchod? A jak se osprchuje a umyje si vlasy? Musím se poradit s bratrem, nemohu o všem rozhodovat sama. Voda vře a já pomalu zaliji kávu. Zavoní to tak krásně, že si na podnos postavím druhý hrnek pro sebe. Ten velký tác jsme kdysi s Borisem vyzdobili – namalovali a vystříhli jsme barevné květiny a motýly, které náš otec upevnil na dřevěný podklad samolepicí průhlednou fólií. Bylo to asi před šestatřiceti lety a dojíám mě, když čtu své trochu zažloutlé dětské písmo: *Milované mamince ke Dni matek*.

Teď se to mění, napadlo mě, když jsem nesla podnos nahoru. Nyní se ona stává dítětem a já přebírám roli osoby, která na ni dává pozor. Snídáme spolu a svým způsobem mi to dělá dobře. Jí patrně také – vrací se jí barva do obličeje a zanedlouho mi vypráví o kočce, kterou pořád krmí.

„Jaká kočka, mami?“ zeptám se. „V naší rodině přece nikdy žádná kočka nebyla?“

„Přichází, protože mě má ráda. A pokaždé něco dostane,“ objasní mi. Toulavá kočka, pomyslím si. Potulná kočka jako společnice. Jak osaměle se matka asi cítila v posledních letech?

Později chce vstát. „Pomůžu ti,“ nabídnu jí, ale ona nechce. Já vlastně také ne, protože ve mně vyvolává rozpaky a ostych. Chápu, že zpočátku reaguje odmítavě, ale nějak to obě musíme zvládnout.

„Kdy ses naposledy sprchovala?“ zajímám se, ale odpovědi se nedočkám. Její vlasy, na kterých si vždy tolik zakládala, vypadají dost rozcuchaně. To mě přivedlo na nápad.

„Víš, co pak uděláme?“ zeptám se téměř euforicky. „Půjdeme ke kadeřníkovi.“

Sáhne si do vlasů a přikývne. „Ale nejdřív se musím obléct,“ vysvětlí mi. „V komodě je čisté spodní prádlo. A pak mi připrav ty modré šaty, co jsem měla na sobě při vašem biřmování, víš?“

Ano, vím. Zatímco se v koupelně myje žínkou, hledám v komodě prádlo. Skoro nic tam není. No jistě. Povlečení se taky musí vyprat, zřejmě je ho dole v prádelně celá hromada. Myslím, že jsem přišla v pravou chvíli, Doris budiž poděkováno.

Nový účes vždy navozuje nový životní pocit, to znám i ze své zkušenosti. Chci ale ještě počkat pár dnů, než si nechám znovu odbarvit tmavé odrosty a udělat melír. Už několik let se mi na sobě docela líbí popelavá blond, ale ne každý kadeřník vystihne ten správný odstín. V Hamburku jsem nakonec našla toho pravého, ve Stuttgartu je budu muset zase vyzkoušet.

Znám kadeřnictví z dřívějška a také ho hned neomylně najdu. Máma je docela vzrušená, skoro jako mladá dívka. Když se ocitneme uvnitř, nestačím se divit, protože majitel provedl důkladnou renovaci, to se mu musí nechat, a přijal celou řadu mladých pracovníků. K mé matce ovšem přijde šéf osobně.

„Milostivá paní,“ pronese, „to je dobře, že jste si k nám zase našla cestu.“

Máma ho oblaží koketním pohledem a očividně se tu cítí dobře. Majitel podá ruku i mně, odhaduji ho na čerstvého sedmdesátníka.

„Daří se vám dobře?“ vyptává se mámy, ale přitom hledí na mě.

Vyměníme si krátký pohled, zatímco ji doprovází na volné místo. „A co byste si představovala?“ zajímá se. „Opět trvalou, nebo tentokrát vyzkoušíme hladký účes? Máte krásné husté vlasy, krásně vám narostly, mohli bychom se odvážit i nového střihu.“

Máma se dívá do zrcadla, zatímco jí kadeřník prsty projíždí sedivé vlasy. „Kromě toho mají velmi pěkný melírovaný odstín.“

Máma přikývne.

Já také souhlasím, protože chápu, že hladký účes se udržuje mnohem snáz. „Mohu vám nabídnout sklenku sektu?“ zeptá se.

Máma znovu přikývne, já taky. Každý den by se měl oslavit, napadne mě, kdoví, co bude zítra.

Je už pozdní odpoledne, když se zase vrátím do svého bytu. Přece jen to trvalo déle, než jsem si myslela.

Návštěva u kadeřníka mámě prospěla, byla nadšená a měla dobrou náladu. A ještě se chtěla bezpodmínečně se svým novým účesem někde ukázat, a tak jsme se projely Stuttgartem a hledaly kavárnu, kam dříve pravidelně chodila s tátou. Zůstala mi na to jen vágní vzpomínka, navíc celá ulice se teď úplně změnila. Staré domy uvolnily místo vysokým novostavbám, kavárna zmizela. Mámu to očividně zklamalo. A tak jsem se bez váhání rozhodla, že zajedeme k Doris. Příjemné prostředí, a především Dorisino srdečné uvítání ji zase smířilo se sebou i s celým světem.

Všechno bylo milé, příjemné a v nejlepším pořádku, ale dopoledne si vyžádalo hodně sil. Uvědomím si to, když jsem opět ve svém bytě a přemýšlím o tom, co jsem vlastně dnes chtěla všechno udělat. Světlo, vzpomenu si, a internet. To je teď asi to nejdůležitější. A oznámit nedbalému malíři, že mi v bytě vykouzlil žluté pruhy. To udělám ze všeho nejdřív.

Z hromady listin a podkladů spojených se stěhováním vyhrabu jeho fakturu a zavolám mu.

„Aschinger...“

Podle účtu je to sám šéf, což jsem vůbec nečekala. Jeho hlas zní trochu lhostejně, možná měl telefon jen náhodou po ruce. Nebo čekal, že mu zavolá někdo jiný. Na přátelský pozdrav mi každopádně odpověděl spíš rozmrzele.

A když jsem ho poučila o žlutých pruzích na mé bílé stěně, začal mluvit ještě úsečněji.

„Kdy to bylo?“ zajímal se. „Kde? U koho?“ a vzápětí: „Moment.“

Slyším, jak volá do místnosti nějaké jméno, pak zřejmě zakrývá sluchátko. Konečně ho zase slyším.

„To byl náš učeň. Všichni naši zákazníci byli dosud spokojeni.“

„To bych byla taky, kdybych si objednala žluté pruhy. Ale to není problém, může to přece přetřít, u zdi ještě nic nestojí.“

„Tak problém to bohužel je,“ slyším, „protože nemáme volný termín. Nejdřív za tři týdny, dřív z toho nic nebude.“

Mám dojem, že jsem se snad přeslechla. „Co prosím? Ale je to přece vaše chyba... Ten mladík přece může...“

„Nesmí pracovat déle než osm hodin denně... a na nejbližší tři týdny je už obsazený.“

„No tak může nastoupit po pracovní době.“

„To zákon nedovoluje, je to ještě učeň.“

„Mám si to snad natřít sama?“

„To je dobrý nápad,“ potvrdí. „Žena zvládne všechno!“

„No jistě,“ zvýším hlas, „a ta žena taky zaplatí vaši fakturu. V tomto případě ovšem o něco méně!“ a s těmi slovy ho vytípnu. Kde je silné rameno, o které bych se teď mohla opřít? Kde je někdo, kdo řekne: Však to nějak zvládneme!

Pořád jsem jako kůl v plotě. Všechno musím zařizovat sama. Cítím, že co nevidět propadnu sebelítosti, když vtom si vzpomenu na žárovky. Je jedno, jak to udělám – dnes večer zkrátka potřebuji světlo.

Nade mnou se u stropu pohupuje na drátě jediná objímka. Tady chybí jen žárovka, napadne mě, to přece není žádný zázrak. A kromě toho jsem si přinesla ještě jednu stojací lampu. Někde přece musí být. Takže inventura, pomyslím si, zatímco pátravě procházím jednotlivými místnostmi. A zároveň se sama na sebe zlobím – měla

jsem si objednat stěhování s montážními službami, teď bude všechno složitější.

Aspoň jsem objevila dvě krabice s nápisem SVÍTIDLA. Nejdřív jsem narazila na zakázkový lustr s křišťálovými ověsy, který jsem si pořídila před několika lety nad svůj mimořádně dlouhý jídelní stůl. Ten stůl stojí přeplněný věcmi u jediné volné stěny, vedle čekají do sebe poskládané židle. Rozhlédnu se. Kam přijde ten stůl? Místnost má dvě okna, před jedním z nich stojí klavír a pod druhým příborník. Takže podélně před něj? To není špatný nápad. Vzhlednu k vysokému stropu, ale tam není žádná přípojka.

Otevřu druhou krabici a najdu všechna možná svítidla, stojací lampu a kuchyňské osvětlení. Ještě hlouběji jsou zahrabaná LED světla, a navíc ještě pár starých žárovek. No prosím, budiž světlo. Úspěch mě pohání vpřed. Odnesu stojací lampu do ložnice vedle postele a kuchyňské svítidlo položím zatím na kuchyňský stůl. Teď už ho stačí jen přidělat ke stropu. Vrtačku mám, ale nemám nářadí ani schůdky. Takže potřeby pro dům a zahradu. Nebo se zeptat pana Petrošky na žebřík. Na to ale nemám náladu. Neboli přece jen obchod se stavebními potřebami. A pak se ještě naskytá otázka, jak mám svítidlo namontovat sama? No, to je jedno, pomyslím si, však to nějak dopadne.

Skoro jsem přeslechla, že mi vyzvání mobil.

Heiko.

Ten se ozývá jako na zavanou.

„Můžu tě dnes večer unést na večeři?“ zajímá se.

„Záleží na tom,“ odpovím.

„Na čem?“

„Jestli jsi šikovný kutil...“

„Jak to myslíš?“ Pak se zasměje. „Ach tak. Nemáš příklepovou vrtačku, hmoždinky ani šroubováky.“

„Strop ve starém domě,“ upřesním. „Myslím, že na to stačí úplně normální vrtačka.“

„A tu taky nemáš?“

„Ale jo, tu mám.“

„Ale montovat si to sama je fuška, co?“

„Uhodl jsi!“

„A potom mě pozveš do italské restaurace?“

„Jak si přeješ.“

Znovu se směje. „To se docela dobře poslouchá. Stará zástavba? Vysoké stropy? Máš pořádné štafle?“

„Ty jsem v Hamburku nikdy nepotřebovala.“

„Ale teď potřebuješ mě.“

Krátce zaváhám. Rozhodně nejsem člověk, který si nechá rád pomáhat. Ale jestli si chci ušetřit návštěvu specializovaného obchodu, má pravdu. „Přesně jak říkáš.“

Ve dvou je se vším hned mnohem víc legrace, jak si uvědomím, když Heiko dorazí. Zaparkoval ve druhé řadě, a zatímco všechno nosíme do domu, musím se hned od začátku smát jeho vtipům.

„Kdopak ještě bydlí v tomhle zámku?“ vyzvídá. „Locika? Úplně nahoře?“

„Je to možné,“ odpovím, „jen jsem se s ní dosud nepotkala.“ Je to tak, uvědomím si, Lisa mi ještě chybí do sbírky v tom zdejší strašidelném zámku.

Zatímco se Heiko rozhlíží v mém bytě, přeparkuji mu auto. Range Rover. To se k němu hodí, i když SUV už není zrovna in. Navíc je příliš velké, takže v celém okolí nenacházím volné parkovací místo. Nakonec nad tím mávnu rukou a odstavím ho poblíž, za bílým parkovacím pruhem – ale podle mě tam nikomu a ničemu nepřekáží.

Když se vrátím, stojí Heiko v kuchyni už na štaflích.

„Dobře, že jsi už tady,“ prohodí a ukáže na svítidlo, „můžeš mi teď asistovat.“

Je opravdu šikovný. Byt vypadá za tři hodiny skoro útulně. Jídelní stůl je na svém místě, židle kolem něj taky a nad ním visí moje komplikované osvětlení. Heiko jednoduše prodloužil vedení přesně tak, jak bylo potřeba.

„Původně jsem si myslela, že ajťáci jsou spíš nespolečenšší chlápci s oběma rukama levýma,“ poznamenám, když si spokojeně prohlížíme vykonané dílo.

Směje se. Jak se tak na mě dívá, cítím důvěrně známé rozechvění. Copak je mi znovu šestnáct? Rychle tu myšlenku zaplaším.

„Odborníci na počítače nejsou nespolečenšší,“ ujistí mě. „A navíc dnes už dělá v oboru i hodně žen.“

„No jistě,“ reaguji, „ajťáci musí být štvanci na roztrhání.“

„Komu to říkáš?“ utrousí a vzápětí si poklepe na žaludek. „Jak to bylo s tím pozváním?“

„A kam?“ zájímám se. „Oblíbená kavárna mé matky, kam jsme se dnes odpoledne chtěly vydat, už neexistuje. Zjišťuji, že se tady už nevyznám.“

„Tak jo. Máš pravdu, leccos je tu jinak... Takže spíš vybraná italská restaurace, nebo spíš něco s pizzou a těstovinami?“

„Já tě zvu, takže se můžeš rozhodnout...“

„Měl bych návrh. Asi deset minut odsud, v Augustenstraße, tedy jestli máš ráda těstoviny s parmazánem...“

„Po těch bych se utloukla...“

„No vida,“ ocenil. „Náradí si nechám zatím tady, možná se ještě něco vyskytne.“

Usměji se, když vyjdeme ven a já nenápadně nechám zmizet pokutový bloček. To vyřídím zítra, probleskne mi hlavou, to mi za to pořád stojí.